

leži so odredili odhod angleškega enstva in otrok iz blokirane Tiencina

blokirano angleško koncesijo sta se zasidrali dve
gleški topničarki. — Ljudem v koncesiji, okoli
katere so potegnili Japonci žično ograjo, napol-
njeno z električnim tokom, bo pričelo pri-
manjkovati živil.

Peitaiho, ki leži dve sto milj
dalje ob severnokitajski obali.
Japonci so potegnili okoli an-
gleške in francoske koncesije
žično ograjo, v katero so spusti-
li električni tok. V koncesije ne
dovolijo Japonci nobenih trans-
portacij živil.

MOSKVA, 20. junija. — Mos-
kovska uradna časopisna agen-
cija zanika danes kot absolutno
brez podlage govorice, da so se
izjavila pogajanja za sklenitev
angleško - francosko - ruske
zveze zaradi novega položaja na
Daljnem vzhodu.

er in Goebbels delujeta v korist demokratičnih držav

ki se tako zelo boji vsake prišepetane besedice,
kakor se je boji nacijski režim, mora biti gnila
do temeljev.

WINDON, 20. junija. — Win-
churchill pravi, da je bilo
tj. že mnogo pritožb, češ,
da ne stori dovolj, da bi
pravilno pred svet svo-
je. To ni niti potrebno,
to skrbiti Hitler in nje-
govih Goebbels, ki sta
propagatorja za stvar
in splošne demokraci-
je.

zelo značilno je, da se v
ni uri nacijska Nemčija
svoji bombniki in ka-
sturmtruparji in politič-
neji in s svojimi hrabri-
adami tako strašno boji
tanih besed! Ta resolu-
brezobzirni narod, ki ko-
ta, da se postavi pred ka-
na grozen strah pred še-
V naših ubogih, degene-
nepatriotičnih demokra-
kakor nas imenujejo naci-
se niti malo ne brigamo
kar govore o nas nacisti.
jino značilna stvar naci-
režima je, da se tako zelo
sed iz inozemstva. Vlada,
na zdravi podlagi, se ne
za zunanjo kritiko oziro-
je ne boji. Ako je vlada
in pravična, ji je taka
celo dobrodošla, ker je
liku z njo.

je nacijska vlada prisi-
ničiti in prepovedati vsak
iki list, v katerem je
vest, ki ji ne ugaja, ako
ljena, cenzurirati na po-
vatna pisma svojih dr-
ov ter špijonirati za
ki poslušajo po radiju
a iz Anglije, Rusije in
krajev inozemstva, tedaj
najmanjšega dvoma, da
lada gnila do svojih te-
lice.

OREK SODNIKA LAUSCHETA V ZADEVI VISEČEGA ZIDU IN VENTILACIJSKE CEVI

slovenskega sodnika
J. Lauschet prihajajo
ki zahtevajo Salomono-
nosti in duhovnih domi-
skih kadijev. Včeraj je
mer sodnik Lausche odre-
karnarju Godfreyju Hol-
naj potisne nazaj gornji
lojpa, v katerem se naha-
sova tiskarna, to je na
Euclid Ave., ker gornji
os posloplja visi v širini
osmink palca nad zemlji-
je lastnina drugega.

NAČELNIK KLANA

James Arnold Colecott, star
42 let, bivši živinozdravnik, ki
je bil izvoljen kot naslednik dr.
Hirama W. Evansa za "imperial-
nega čarovnika" organizacije Ku
Klux Klana. Colecott je doma
iz Indiane.

Terorizem v Palestini

JERUZALEM, 20. junija. —
V arabski tržnici za sočivje v
Haifi je eksplodirala bomba, ki
je ubila osemnajst Arabcev —
osem mož, šest žensk in troje o-
trok. Kmalu zatem je množica
Arabcev pričela obmetavati s
kamenjem nekega Žida, ki je ho-
tel vstopiti v mrtvašnico vladne
bolnišnice, kjer leže žrtve bomb-
ne eksplozije.

V židovskem mestnem delu
sta eksplodirali dve bombi, ki
sta porušili neko telefonsko ce-
lico.
Angleške oblasti menijo, da so
Židje odgovorni za bombno eks-
plozijo v tržnici. Poveljnik je u-
kazal privedi predse voditelje
Židov ter jih ostro posvaril, da
bodo težko kaznovani, ako se
izkaže, da so oni zakrivilili raz-
strelbo.

Smrtna kosa

Po dveletni bolezni je premi-
nil v St. Alexis bolnišnici rojak
Dominik Pečnik v starosti 45
let. Doma je bil iz Šmihela pri
Žužemberku, odkoder je prišel
sem pred 27 leti. Bil je član dru-
štva Clevelandski Slovenci št.
14 SDZ. Poleg žalujoče soproge
Anne, rojene Zvitkovich, zapu-
šča dva sina, Dominika in Ed-
warda ter dve hčeri, Anno in
Bertho, in brata Johana. V sta-
rem kraju pa brata Mihaela in
Adolpha ter sestro Marijo. Po-
greb pokojnika se bo vršil v so-
boto zjutraj iz hiše žalosti 5166
Stanley Ave., Maple Heights, O.
ter v cerkev sv. Lovrenca in na
Calvarijo pokopališče. Pogreb se
vrši pod vodstvom Louis Perfo-
lia pogrebnega zavoda. Bodi mu
ohranjen blag spomin. Naše so-
žalje!

Na porču ustreljena

Mrs. Anna Minnick, stara 37
let in stanujoča na 6311 Lawn
Ave., je bila včeraj ustreljena
v hrbet, ko je ribala tla veran-
de svojega doma. Takoj po stre-
lu so videli ljudje dva paglavca,
ki sta naglo stekla po neki ale-
ji. Neki sosed je povedal polici-
ji, da sta v nedeljo dva fanta
hotela z malo puško ustreliti
njegovega psa. Najbrže sta to i-
sta paglavca, ki sta zdaj strelja-
la na žensko.

Molžnja na pikniku

Kakor smo že javili, se bo vr-
šil danes piknik mlekarjev v
Euclid Beach parku. Na piknik
bodo pripeljali tudi osem krav
iz Kirtlanda, ki jih bo molzlo o-
sem deklet. One mladenke, ki
bodo prve napolnile z mlekom
svoje golide, bodo dobile razna
darila. Pričakuje se, da bo na
pikniku do 40 tisoč ljudi.

PRVA ZMAGA DELAVSTVA V HARLANU

Včeraj je prva premogovna
kompanija podpisala s
CIO unijo premogarjev
kontrakt s pravico "unij-
ske delavnice."

HARLAN, Ky., 20. junija. —
William Turnblazer, distriktni
predsednik United Mine Work-
ers (CIO) organizacije v Har-
lanu, je danes naznanil, da je
vodstvo Creech Coal kompanije
podpisalo z unijo kontrakt za
"unijsko delavnico". Ta kompa-
nija je bila prva, ki je kot čla-
nica Harlan County Coal Opera-
tors asociacije podpisala tak
kontrakt.

Turnblazer je dalje izjavil, da
bo sprejela kompanija jutri 350
mož nazaj na delo.

Kakor hitro se je izvedelo za
to razveseljivo vest, so premo-
garji, njih žene in družine in tr-
govci bližnjih krajev priredili
povorko v štiri milje oddaljen
kraj Wallins.

Asociacija operatorjev se je
doslej trdovratno branila pri-
znati "unijsko delavnico". —
Mnogo izmed 21 kompanij, ki
pripadajo tej asociaciji, je pri-
čelo z delom pred petimi tedni,
ko je prišlo v okraj vojaštvo,
pod čigar zaščito so pričeli pre-
mogorovi obratovati.

Izredna seja

Nocoj se vrši izredna seja go-
spodinskega odseka Sloven-
skega društvenega Doma na
Recher Ave. Pričetek ob 7:30
zvečer, točno. Članice so vablje-
ne, da se prav gotovo vse udele-
že, ker se bo razpravljalo tudi o
udeležbi na otvoritvi Doma Za-
padnih Slovencev, katere se vr-
ši v nedeljo. Vse na to izredno
sejo.

Na potu v Jugoslavijo

Danes odpotuje iz New Yorka
na parniku Ile de France Mr.
Stanley Zaje na daljše bivanje
v Jugoslaviji. Dne 23. t. m. pa
odpotuje s parnikom Saturnia
obiskat svoj rodni kraj otok
"Krk" Mrs. Eleanor Dreic. Po-
tujete s posredovanjem potniške
trrdke A. Kollander Co. Obema
želimo srečno pot, obilo razve-
drila v starem kraju, ter srečen
povratek!

Odložena razprava

Razprava v zadevi mestnih
councilmanov Antona Vehovca,
demokrata iz 32. varde, in re-
publikanca Raymonda J. Tay-
lorja, ki se je imela vršiti vče-
raj, je bila odložena do 29. ju-
nija. Kakor znano, sta council-
mana obtožena poizkusa uniče-
nja mestne lastnine, ker sta ho-
tela poruvati kole, ki zapirajo
vhod proti jezeru na Lake Shore
bulevardu in 140. cesti.

Frank Verbič bolan

Ze dalj časa je tožil Mr. Frank
Verbič, ki dela pri North Ame-
rican banki, da ga noga boli. Se-
pal je bolj in bolj, nazadnje je
že s palico hodil, končno je mo-
ral v bolnišnico. Dr. Oman je o-
redil naj gre v posteljo za nekaj
časa. Frank se nahaja na svo-
jem domu na 120 East 2000 St.,
v Euclidu. Želimo mu, da kmalu
okreva!

V bolnici

S Svetkovo ambulanco je bi-
la odpeljana Mrs. Frances Faj-
diga, 14614 Thames Ave., v U-
niversity bolnišnico, kjer bo o-
perirana. Želimo ji skorajšnje o-
krevanje.

HARRY BRIDGES

Harry Bridges, delavski vodi-
telj na zapadni obali, ki se bo
moral javiti dne 27. junija pred
posebno komisijo, ki bo odloči-
la v zadevi njegove deportacije,
katero se je že ponovno zahte-
valo.

Zmaga progresivcev v lokalni pleskarjev in barvarjev

Izgleda, da bodo progresivni
elementi dobili popolno kontro-
lo nad Painters unijo. Na po-
dlagi volitev, ki so se že vršile
in zadnjih nominacij, se zdi, da
bodo imeli progresivci veliko ve-
čino v novem distriktnem kon-
cilu, ki bo nastopil meseca julija
svoj urad. Vsi progresivni kan-
didatje so se morali obvezati, da
bodo delovali za zopetno ustoli-
čenje 23 svojih voditeljev, ki jih
je "stara garda" izključila.

Izid volitev v lokalni št. 128 je
sledel: Predsednik Philip Gold-
man (p) 103; G. Cooper (O. G.)
63. Podpredsednik Charles Don-
ner (p) 98, Walter Stiffler (G.)
55. Zapisnikar Sebastian (p)
95, Curtis Greig 65. Tajnik C.
Tuite, progresivec 88, W. E.
Welker 71.

POLJSKE KAVARNE BOJKOTIRAJO ITALI- JANSKE ČASNIKE

VARŠAVA. — Zaradi sovra-
nega stališča, ki ga je zavzelo
italijansko časopisje napram
Poljski in zaradi širjenja lažnji-
vih vesti o Poljski, so lastniki
poljskih kavarn sklenili, da od-
povedo naročnino italijanskih
časopisov. Pred tem so podvzeli
poljski kavarnarji sličen boj-
kot proti nemškim časopisom.

Zalostna vest

Brata John in Leo Ladiha,
1336 East 55th St. naznanjata,
da sta dobila žalostno vest iz
stare domovine, da jim je umrla
Mati Frančiška, roj. Barle, dne
28. maja, v spod. Nemški vasi
pri Trebnjem. V domovini za-
pušča sina Lojza in hčer Fran-
čiško Spendal in Maričko, tukaj
pa dva sina.

Doma

Mr. Frank Bečaj, 1441 E. 176
St., se je vrnil nazaj na svoj
dom iz University bolnišnice. —
Prijetelji ga lahko obiščejo. Že-
limo mu skorajšnje okrevanje.

Graduirala

Miss Theresa Seitz, hčer Mr.
Frank Seitz, 14508 Saranac
Ave., je graduirala iz Collinwood
višje šole. Naše čestitke!

Seja

Progresivne Slovence, krožek
št. 2, imajo sejo danes, 22. ju-
nija ob 8 uri zvečer v navadnih
prostorih. Vse članice so proše-
ne, da se gotovo navzoče.

Povratek iz domovine

Iz stare domovine se je vrnil
nazaj v Cleveland dobro pozna-
ni Ludwig Avsec.

IGRALKA PRIPOROČA SEDANJI WPA TEATERSKI PROJEKT

Projekt zagovarja igralka Tallulah Bank-
head, hči speakerja Bankheada in neča-
kinja senatorja Johna Bankheada.

IGRALCI BI BILI BREZ TEGA PROJEKTA V SLABEM POLOŽAJU

WASHINGTON, 20. junija. —

Znana igralka Tallulah Bank-
head, hči speakerja Williama
Bankheada, demokrata iz Ala-
bame, in nečakinja demokrat-
skega senatorja Johna Bank-
heada iz Alabame, je danes pri-
čala pred senatnim komitejem
ter izjavila, da bi bilo mnogo i-
gralcev na robu obupa, ako se-
nat potrdi provizijo, ki je bila
sprejeta v zbornici poslancev, s
katero se odpravlja WPA tea-
terske projekte.

Navzočim časnikašem je i-
gralka izjavila: "Stric John je
član tega senatnega odbora in
vem, da bo storil vse, kar je v
njegovi moči, da se to provizijo
zavrže."

Amendment senatorja Wa- gnerja

Senator Wagner je predložil
amendment, ki predlaga, da bi
šlo 3 procenke religijnih fondov
za projekte, ki jih financira W.
P. A., s čemer je bilo omogoče-
no nadaljnjo vzdrževanje teater-
skega in drugih umetniških pro-
jektov.

Predsednik Roosevelt je na-
sproten nameri, da se transferi-
ra fond k WPA ter je izjavil se-
natorju Byrnesu, demokratu iz
South Caroline, da je treba vse
aropriacije za javna dela odo-
briti s posebnimi legislacijami.

Byrnes je izjavil časnikašem,
da bo predložil k religijni predlo-
gi amendment, ki bo zahteval od
posameznih držav, da prispeva-
jo najmanj 25 odstotkov denar-
ja k stroškom WPA projektov
v svojem območju.

BOMBNIKI ZA ANGLIO

NEW YORK. — Ameriška
trrdka, ki gradi "Lockhead" le-
tala, je prejela od angleške vla-
de naročilo za izgradnjo 250
bombnikov, in sicer bo morala
izdelati po sedem bombnikov na
teden.

Glas rojaka

Frank Sajovec iz Senčurja do-
ma, pozdravlja svoje rojake in
se priporoča, naj ga pridejo o-
biskat. Nahaja se sedaj na 1701
Lakeside Ave., kjer so brezpo-
selni. Nekaj časa je bil v poste-
lji bolan, sedaj hodi, vendar mu
pa ne pustijo, da bi smel ven.
Radi tega misli Frank, da bi ga
rojaki posebno še člani društva
"Kranj" včasih obiskali. Franku
želimo, da bi se kmalu vrnil med
svoje.

IZLET NA RAZSTAVO

Dne 23. junija bo prirejen ve-
lik izlet iz Clevelanda na svetov-
no razstavo v New Yorku. Ta iz-
let, ki bo trajal 5 dni, bo vsebo-
val za izredno nizko ceno \$30.25
sledenče:

1. Povratno vožnjo v "air-con-
ditioned" vagonih New York
Central železnice, vključno obe-
di na vlaku.
2. Transportacijo do vašega
hotela, kjer boste imeli stan za
3 dni in 2 noči.
3. Razgledna vožnja po New
Yorku, 2 vstopnici k svetovni
razstavi, ena vstopnica za na
Rockefellerjev Center Observa-
tion stolp.

\$50,000 ZA OKO

NEW BRUNSWICK, N. J. —
Mary Lou Gilbride, stara dvaj-
set let, je v avtni nesreči dne 15.
januarja 1938 izgubila levo oko.
Porota vrhovnega sodišča ji je
prisodila danes za izgubljeno o-
ko \$50,000.

Odškodnino sta morala pla-
čati Mrs. Charlotte E. Doran in
njen 26-letni sin Robert Doran,
ki sta vozila avtomobil, ki se je
zaletel v avto, v katerem je bi-
lo dekle. Po pravedni poroti
sta oba čestitala dekletu na sod-
ni odločitvi.

ŽIDOVSKI AHASVERJI PRISTALI V FRANCIJI

BOULOGNE-SUR-MER, Fran-
cija, 20. junija. — S parnika St.
Louisa se je izkrcala danes sku-
pina Židov, ki so s tem končali
svojo tragično transatlantsko
odisejo, ko so jih zavrile obla-
sti na Kubi.

Židje bodo nameščeni dva dni
v nekem hotelu, medtem pa bo-
do francoske oblasti odločile, ali
naj jih nastanejo v posebnih
režidencah v Franciji ali naj si
sami izbere svoja stanovanja.

Sest in četrdeset nadaljnjih
židovskih beguncev, ki so bili
zavrjeni iz raznih južnoameri-
ških pristanišč, pa se je izkrcalo
v pristanišču St. Nazaire, odko-
der so se podali na pot s franco-
skim parnikom Flandres.

Kultura

DRAM. DR. "A. VEROVSEK"

Dram. dr. Anton Verovšek va-
bi vse člane kakor tudi prijate-
lje dramatik, da se udeležijo
seje v petek 23. junija ob 8 uri
zvečer v Slov. del. domu na Wa-
terloo Rd. Seja je jako važna
in se prosi, da so gotovo vsi na-
vzoči.

V A J A

Posebna vaja se vrši v četr-
tek 22. junija za godbo "Bled"
ob 7:30 zvečer v Slov. del. do-
mu na Waterloo Rd.

Diploma

Mr. J. Marinko, Jr. sin Mr. in
Mrs. Marinko, 1071 East 171 St.
je prejel B. C. Degree iz Fenn
univerze. Naše čestitke!

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

»ENAKOPRAVNOST«

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-5312
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto \$5.50
za 6 mesecev .....\$3.00; za 3 mesece \$1.50
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexici za celo leto \$6.00
za 6 mesecev .....\$3.25; za 3 mesece \$1.60
Za Zedinjene države za celo leto \$4.50
za 6 mesecev .....\$2.50; za 3 mesece \$1.25
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države:
za celo leto .....\$8.00 za 6 mesecev \$4.00;

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

BALKANSKI DIKTAT

Dne 5. junija je kancelar Hitler v Berlinu poudaril jugoslovanskemu knezu Pavlu dejstvo, da se more Balkan vzdržati na površju samo z "diktatom" sile osišča. Berlin in Rim vesta, da se da to doseči z ojačenjem svoje politično-militaristične mašine. Jugoslavija mora sodelovati z osiščem ter dovoliti preko svojega ozemlja prehod nemškimi armadami, ako bi se izkazalo to za potrebno. Nekaj dni pred Pavlovim obiskom v Berlinu, sta nemška in italijanska vlada že izdelali načrte tajne pogodbe, znane v obliki s sladkorjem potresenega "Protokola prijateljskega pakta med Jugoslavijo in državama osišča." Hitler je razložil knezu Pavlu, da bo pod tem načrtom prihranjena Jugoslaviji tekma v oboroževanju, istočasno pa ji bo zagotovljena mirna ekonomska in politična eksistenca.

Pod tem načrtom imajo nemške in italijanske armade zaščititi in braniti vse jugoslovanske meje. Še več: Berlin in Rim bi celo "preventivno" posegla v jugoslovanske zadeve, če bi smatrala tako akcijo za potrebno. Hitler je apeliral na kneza Pavla, naj pripravi Jugoslavijo na teritorialne žrtve v korist Bolgarije in Italije (v sglasu z dogovorom, ki je bil baje že dosežen med Markovičem in Ribbentropom, jugoslovanskim in nemškim ministrom zunanjih zadev). Adolf Hitler vztraja pri načelu, da je to edino jamstvo za mir v Jugoslaviji.

Ako Jugoslavija pristane v vse to, bo poslej politično in ekonomsko priklopljena k osišču. Še več: Nemčija in Italija bi dobili s tem definitivni privilegij poseganja v jugoslovansko notranjo politiko (hrvatsko vprašanje!). V slučaju vojne, bi se moral Beograd pokoriti vsem vojaškim odredbam, ki bi se zdele potrebne Berlinu in Rimu, in to tudi, če bi bile te odredbe tako važnega značaja, da nemška in italijanska armada okupirata jugoslovansko ozemlje. — Na Slovaškem se vse to že zdaj dogaja.

Hitler ni pozabil naglasiti knezu Pavlu, da je podpis angleško-turške pogodbe izpremenil vso politično in ekonomsko situacijo na Balkanu. Zato, pravi Hitler, so obilgacije, ki jih zahteva osišče od Jugoslavije, neobhodno potrebne ohranitvi miru.

Hitler prihaja bliže in bliže uresničenju starodavne koncepta rimskih Cezarjev: da morajo sekundarne države (manjše države, ki nimajo večjega pomena), prispevati k materialnemu življenju in obrambi imperija, čeprav niso včlanjene kot države v ta imperij. . .

Vse za voljo sloge in ljubega miru. . .

Od časa do časa se pojavijo ti in oni prijatelji, priporočajoč, naj delujemo za "mir in slogo" v naselbini. Predočujejo nam "strpnost" in "toleranco" ameriških listov in podobno. O tej "toleranci" danes ne bomo govorili, ker smo o tej zadevi že v ponedeljek povedali svoje mnenje.

Sloga? Kaj naj vendar storimo, da doprinesemo svoj delež k tej ljubi slogi, kako naj pišemo, da ne bo nesloge v naselbini? Mar naj si zavežemo oči, zamašimo usta ter zalijemo ušesa z voskom, da ne bomo ne videli ne slišali, kaj se dogaja okoli nas?

Če hočemo doprinesiti svoj delež k slogi, ne smemo seveda reagirati na podležne napade na naše zavedno delavstvo in na njegove prostovoljne zbirke, ki jih zbira v ta ali oni namen. (Razne "Bingo" partije in igre ruletnih koles, s katerimi se med našimi ljudmi-neti igrala strast, ne spadajo v to področje, ker gre pri njih za vzvišene cilje.)

Ako nočemo veljati za zgagarje in sejalice prepira in nesloge med našimi ljudmi, ne smemo na primer pribiti resnice, da sta bila dva katoliška župnika tista, ki sta izdala in totalno upropastila nesrečne Slovake: Hlinka, ki je z izdajo pričel, in Tiso, ki je to izdajsko delo dokončal. Tako naj pišemo, kakor pišejo ameriški listi. . . Ampak mi smo iz ameriških listov izvedeli vse to.

Tega in še več drugega ne smemo zapisati, če hočemo, da bosta v naselbini zavladala sloga in bratovska ljubezen. . .

Toda čemu se ne bi obrnili dobronamerni svetovalci še na kak drug naslov, kjer naj bi razložili poklicnim faktorjem, da je prva dolžnost vsakega poštenjaka, da se v borbi načel poslužuje poštenega orožja, ne podlosti, osebnosti in furmanskega zmerjanja?

UREDNIKOVA POŠTA

Izredni občni zbor vseh kulturno zavednih Slovencev za collinwoodske okrožje v SDD

Dramski zbor "Anton Verovšek" skupno z direktorijem Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd. sklicuje Izredni občni zbor vseh članov dramskega društva "Anton Verovšek" — sedanjih in bivših — in za vse ostale Slovence, ki imajo veselje in čut do dramatike oziroma gledališke kulture, za v petek 23. junija ob 8. uri zvečer. Ta seja je zelo važna za collinwoodske Slovence, ker od tega Zbora je odvisno naše bodoče delovanje na dramskem polju v okrožju Slovenskega del. doma v Collinwoodu. Zato ste vabljeni vsi na to seja, in tam povejte svoje mnenje ali daste nasvet za naše bodoče delovanje v gojenju dramatike.

Z veliko težavo smo si pred leti postavili lepo gledališko dvorano z gledališkim odrom v nadi, da bomo vpričarjali naše dramske predstave čimboljše, za v izobrazbo in zabavo našemu narodu. Dosedaj je dramsko društvo "Anton Verovšek" vršilo to nalogo, tako da je naš gledališki oder služil vsaj nekoliko svojemu namenu in s tem delal kulturno obličje SDD.

Kulturna kriza, katere se rapidno širi med slovenskimi priseljenci v Ameriki, je letos doletela tudi dramsko društvo "Anton Verovšek." Društvo hira fizično in finančno in nujne odločitve se zahteva, ako hočemo imeti kakšno predstavo v prihodnji sezoni. Da se prepričamo, kaj je sedaj zadnji čas, da stopimo skupaj vsi, ki nam je do tega, da se ta naš diletantski oder oživi in vzdrži še v prihodnje.

Mi Slovenci imamo vse pogoje razvijati se kulturno in ni res še prišel čas, da bi obupali sami nad seboj in pričeli spajanje pravičnega; treba je nekoliko korajžje, navdušenja in idealizma za stvar, pa se bomo pomladili in živahni postali. Nikar se ne prištevajmo starejšim kot v resnici smo, vsi enakih let itak ne moremo biti, bilo bi preveč monotono na svetu. Slovesna družba je sestavljena iz starih in mladih in to velja tudi za naš diletantski oder.

Vodilna sila pri dramskih zbora so režiserji in igralci (ke). Ti imajo težko nalogo in veliko truda morejo prenesti tako da je že marsikateri vsled tega opustil odersko aktivnost. Tudi naši režiserji in diletanti potrebujejo konsolidacije svojih moči, in delo bo razpodeljeno avtomatično. V slogi je moč, ki premaga tudi kulturno revščino.

Gledati in poslušati igrati more vsakdo, za igranje je potrebno pa vsaj nekoliko prirojene nadarjenosti, veselja ali izobrazbe. Med Slovenci v Collinwoodu je dovolj zmognih ljudi — za en dober gledališki oder — ki imajo praktične izkušnje pri igranju iz preteklosti. Treba je, da pri demo skupaj, v krog oderske družine, in stvar bo rešena in naša ne zaželenja kulturna kriza premagana. Zavedajmo se, da gledališka kultura je del splošne kulture.

Torej collinwoodski Slovenci! Problem je pred vami. Upravičeno je, ali bomo znali porabiti hišo, ki smo si jo postavili v svrhe kulturne prizadevanja? Ali smo dovolj inteligentni, da bomo v pravem času poskrbeli za boljši obstoj našega diletantskega gledališča. Še je čas. Kakšen je vaš odgovor?

Pridite na splošni Občni zbor in pogovorimo se o tem važnem vprašanju, ki vas čaka, da ga rešite.

Louis Kaferle

Cankarjev glasnik

Cleveland, O. — "Veliki tvorac — Priroda — ustvarja, neprenehoma ustvarja skozi svojo večnost, ustvarja in preustvarja, polaga staro v grob in poraja novo. V vsem tem njenem porajanju in prerajanju, zidanju in prezidanju, nihanju in zorenju in novi rasti in novih ploditvah, v njenih poskušnjah in zmotah in popravkih in uspehih je stalen zakon, po katerem se mora ravnati sama v največjem in najmanjšem, v gibanju svetov in v atomu, in ki mu mora slediti vse, kar je ustvarjeno. In v velikem, skrivnostnem delu Prirode je Lepota, razsvetljujejoča oči, napajajoča duhove z nektarjem in dajoča plačilo največjim človeškim naporom. Ne išče in ne proizvaža to lepoto v enoličnosti, temveč v najbolj pisani pestrosti. Roža je krasen cvet, a če bi bila vsa zemlja pokrita s samimi rožami, ne bi bilo lepo.

Tudi mi smo našli marsikaj lepega v tej deželi, a tudi prinesli smo dosti lepega s seboj. Ne silimo torej v enoličnost. Sprejmemo, kar najdemo dobrega in lepega, a ohranimo in razvijamo, kar imamo takega sami, da bo lepota lepša, pestrejša in bogatejša in bo naš vrt čim krasnejše cvetel in čim blažje duhtel."

Tako piše revija "Cankarjev glasnik", glasnik propagator svoje lastne moči vseh, ki ustvarjajo, leposlovna revija naša naša očja, ki nam je do tega, da se ta naš diletantski oder oživi in vzdrži še v prihodnje.

Publikacija je nova in v splošnem še ne razširjena, kot bi morala biti, za to išče nove čitatelje, čitatelje med tistimi ki čitajo in vedo, da čitajo, kar jim se hoče s čitanjem osvetliti in pridobiti. Mesečni išče inteligentnih čitateljev, čitatelej, ki znajo čitati. Ali jih imamo med nami? Po zanimanju za dobro čtivo bi se sodilo, da jih ni veliko. Ali nam ni dobro čtivo potrebno, kot prava hrana in lepa obleka? Zakaj bi si ne privoščili najboljše, kar imamo? Čtivo je navadno tisto čudo, ki urejuje našo miselno obzorje, ustvarja naš značaj, naš karakter. Kar čitamo, to smo. Kot nam ne pristojajo za nemarjena obleka, tako nam ne pristojajo zanemarjanje naše duševnosti.

Postanite čitatelji "Cankarjevega glasnika"! Naročnina je samo \$3. letno ali \$1.50 polletno, če pa pošlete \$1. naravnost v upravnistvo ga dobite za pet mesecev. Naslov je: 6411 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Leo Poljsak

Ascesment povrnjen

Cleveland, O. — Da bo članstvo na jasnem glede povrnjenega asesmenta, mislim tistim, ki ne prihajajo na seja, naj bo v pojasnilo, sledeče:

Na redni seji podružnice št. 3 Slovenske Moške Zveze dne 1. junija je članstvo sklenilo, da se vsem članom, ki so pristopili k naši podružnici do 31. decembra, 1938 povrne asesment. In to na sledeči način:

Vsi člani, ki so pristopili meseca julija, lanskega leta, plačajo svoj asesment za to leto samo še za mesec junij, nakar se vam kreditira vsa uplačila 1.1. tako, da imate asesment plačan do konca tega leta. Enake u-

godnosti imajo člani, ki so pristopili poznejše mesece lanskega leta, to je od meseca, ko so pristopili k podružnici.

To se je namreč storilo iz razloga, ker je zveza začela s skupnim poslovanjem šele dne 1. januarja 1939 in le od tega časa smo po pravilih upravičeni do ugodnosti Zveze, ako smo eno polno leto ali več njeni člani.

Pozdrav vsem članom. S. M. Z. Chas. Benevol, taj.

Največji piknik Slovenske zadrage

Mnogo je že bilo piknikov zadrage in mnogo jih bo še, ampak do sedanjega še ni bilo takega! Odbor, ki je na delu in pripravlja vse za ta dan, to je v nedeljo 9. julija na Močilnikarjevi farmi, je sklenil, da mora biti največji v zgodovini, v vseh ozirih.

Ne, pa malo pregledajmo ako bo res temu tako. Najprvo so sklenili, da mora biti najmanj 30 dobitkov, in vsi vredni zadrage, za tem so šli na delo in naročili ženskem odseku naj pripravi koštrunov toliko, da bo res za vse. In te naj se servira z ostalimi sendviči takoj od kraja! Cene naj bodo za koštrunovo začetno 10c, ostale po 5c.

Vožnja je tudi urejena tako, da bo vozil truk izpred vseh treh trgovin. Najprvo bo odpeljal ob 1. uri popoldne izpred glavne trgovine na 152 cesti, od tam gre na Waterloo in 162 cesto, od tam pred zadrugo trgovino na 200 cesti in od tam direktno na piknik. Vsa ta vožnja bo zastoj, ampak otroci morajo biti v spremstvu staršev.

In kaj pa bo z godbo, vprašujete? Kaj neki. Sam Jankovič bo uredil za vse to, vse je v njegovih rokah.

Direktorij je dal vsem naloge, da naj napnejo vse sile, da bodo vsi prvovrstno postreženi v vseh ozirih na pikniku. Nadalje je sklenil, da za vse one, ki se bodo poslužili sladoleada za ježo, naj se jim da zraven cookies zastoj.

Cela stvar bi pa ne bila pravilno urejena ako ne bi sklenili imeti veliko razprodajo teden pred piknikom. O tem kasneje, le toliko bodi tukaj povedano, da boste dobili po 2 listka za vsak dolar nakupljenega blaga.

Torej, gospodinjice, sedaj po njih, da odnesete vseh 30 dobitkov domov!

Kot člani Clevelandske Zruženice Federacije je vabljen sleherni direktor in zadrugar v nedeljo 25. junija v Bedford Metropolitan Park, Union Street Bedford, do Egbert Road, do parka. Prične se ob 2:30 popoldne.

Joseph A. Siskovich, taj.

City of Cleveland
Department of Parks and Public Property
Division of Recreation
June 12, 1939

Mr. Frank V. Opaskar
Attorney at Law
Hippodrome Bldg.
Cleveland, O.

Cenjeni gospod Opaskar: —

Vaše pismo glede koncerta v Gordon Park je bilo poslano meni od strani Mr. Newmana. Mi bomo jako veseli, da vaš program vključimo v list naših letnih koncertov, ki jih bomo priredili v mestnih parkih letos. Avgusta 20. nedeljo popoldne, je odprta vam. Sugestiram pa, da pričnete malo kasneje kot ste yoročali, če je to mogoče, ker tako bi se strinjali z drugim rednim koncertom in pevci bi bilo bolje, ker bi ne bi bilo tako vroče.

Mi smo vam hvaležni za vaše sodelovanje in prosimo, da bi poslali program vašega petja, da

bi mi lahko to dali v javnost potom reklame v časopisih.

Hvala lepa.

L. E. Joki
načelnik petja in godbe.

Maščevanje za ugrabljeno nevesto

V bližini Bombaja se je odigrala strašna drama ljubezenske maščevalnosti. Neki mladi študent z imenom Charlev Vilmora, ki je študiral medicino, se je zaljubil v hčer imovitega lastnika plantažnih nasadov. Pisal je svoji izvoljenki pismo vsak teden in je prejemal redno na vsako pismo odgovore. Leto dni je trajala ta korespondenca, potem se je nekaj zataknilo in Vilmora ni prejel od svoje izvoljenke nobene črke več.

Kako je nastala ta sprememba, si študent ni mogel pojasniti. Slednjič je prosil nekega prijatelja, naj preišče stvar in dožene, zakaj je njegova izvoljenka tako nenadoma utihnila.

Študentov prijatelj je šel na poizvedovanje in je dognal, da se je s Charlesovo izvoljenko zaročil njegov lastni brat.

Kmalu je prejel Charles od brata vabilo na zaroko. Ni se odzval, toda v njegovi glavi je dozorel peklenški načrt osvete.

Šel je v zdravniški laboratorij in ukradel epruveto z bacili kuge. S tem plenom je poslal svojega prijatelja k bratu. Tik pred začetkom zaročnih svečanosti je zaročenec nenadoma umrl. Leila — tako je bilo ime zaročenki — in drugi gostje, ki so bili povabljeni k zaroki, so strahoma pobegnili, ko so izvedeli da je zaročenica pobrala kugo. A odkod se je vzela bolezen, tega ni vedel nihče.

Šele čez nekaj časa je prišla stvar na dan. V laboratoriju, kjer je bil uslužben Charles Vilmora, so odkrili, da manjka kultura bacilov kuge. Sum je takoj padel na Vilmoro, ki je priznal tatvino in svojo nakano. A preden ga je zadel zaslužena kazen, je medicince umrl. Od groze nad izvršenim dejanjem ga je zadel kap.

TAKO MINE SLAVA SVETA

V avgustu 1936 je zapustil ameriški črnc Jesse Owens berlinski sportni stadion kot trikratni zmagovalac na olimpijadi. Bil je najhitrejši človek na svetu in nihče ga ni mogel prekositi.

1937 je postal Owens profesional. Meril se je z dirkalnim konjem in hrtom v teku ter je tudi drugače zaslužil kopo denarja.

1938 se je Owens uvrstil med milijone tistih, o katerih slavi ne izgubljajo ljudje niti besedice več.

V letošnjem maju pa je predlagal Jesse Owens v Clevelandu naj ga sodišče proglasi za bankrotnega, ker ne more poravnati svojih denarnih obveznosti. Siromašen je kakor še nikoli v življenju.

Nekaj pa mu vendarle ostane navzlic vsej revščini: tri zlate kolajne od olimpijskih iger v l. 1936. Toda z njimi se ne more nasistiti.

ŠKRAT

Ko so se v stari domovini, so dali na oklic prijatelje: Janez Zagrl, zaka. Doma z Gornje Oslice 3/4 zemlje. Jemlje v zakonu vesto Franco Frankovič iz Ljubljane, kajzarco. O naše komesije. Danes sta klicu prvokrat in zadnjikrat vedana od škofa zadnjice. ve za kak zakonski zadržek je dolžan naznaniti v župni.

Takole je bilo pri nas. večer ženitve so vzeli seboj veliki flaši slivovke in eno jeveca. Ko so vse tisto spili, so zagljali za nevesto, pa no z lepimi denarji. Drugi so vzeli še dve flaši, zato so dobili še eno kravo.

V Ameriki se lahko oboj na kratko takole. Zaka sin WPA delavec ima avtomot na West Parku, polovico vredno 3 tisoč. Dolg na član. V Nottinghamu pa vknjižbo samo 3 tisoč. Za jemlje dekle, ki dela v Rich. tovarni.

Takole so mi povedali. treba več delat. Kot dr. od 1911 sem primoran povedati sedaj sem bom več tret. sedaj prepustim drugim. bodo vzeli naši gostilničarji na znanje, ne vem.

Joe Pog

"SAJ NE BO ZIVELA"

"Saj ne bo več dolgo živ. so izjavili zdravniki in so jevali s svojimi sivolasinimi modrimi glavami. Dvajset. dekle, ki je stalo pred njim, nedvomno trpelo na težki kulozi, ki se po človeški ni dala več izlečiti.

To je bilo natančno pred osemdesetimi leti. dnevi pa je mladenka, ki je v njenem dvajsetem letu povedali smrt, obhajala pri boljših telesnih in dušev. močeh svojo stoletnico. To bilo v Ancyju sur Moselle Franciji.

Zakrajsek Funera

Home, Inc.,

6016 ST. CLAIR AVENUE

Tel: ENdicott 3113

RAVNO TAKA POSEBNOST

Naša posluša invalidnega voza je ravno tako posebna in zaželjena kot naša pogrebna postrežba; odlikuje se s zanesljivo in točno pozornostjo.

478 EAST 152nd ST. KENmore 2016

Zanimive vesti iz stare domovine

Vlomilci v občinski pisarni v Selcah

Selca, 30. maja. — Pisarna selške občine v prostorih Prosvetnega doma je bila deležna vlomilkega obiska. Vlomilci, ki so menda dobro poznali razmere, so bili za obisk dobro pripravljeni.

Pri sosedu, pri Kalanovih, so vzeli samokolnico, tri sekire in cepin. Z vrat občinske pisarne so zbili ključavnico in sneli železno prečnico, nakar so temeljito preiskali vso pisarno. Odprli so predale in pobrali nekaj drobja. Težko železno blagajno pa so naložili na samokolnico in jo odpeljali proti Selški Sori. Ni se vrnilo predalec. Že pred izlivom Sevnice v Soro so blagajno načeli s sekirami in jo tudi odprli. Dobili so 5,000 din gotovine in so vzeli tudi hranilno knjižico na znesek 3,990 din. Razne zapiske in papirje so razmetali, razbito blagajno so pustili na mestu, samokolnico in sekire so zmetali v grmovje pri Sevnici.

Vlom je zjutraj prvi opazil občinski delovodja Šmid. Odkar je bilo vlomljeno v hranilnico v Železnikih, ne pomnimo podobnega primera. Obveščeni so bili orožniki v Železnikih, kakor tudi sresko načelstvo v Škofji Loki, ki je poslalo k ogledu svojega uradnika. Sodiijo, da so bili na delu najmanj trije krepki moški, ki so morali presneto priprijeti, da so odnesli blagajno. Vloma so za enkrat osumili dva mladeniča, ki sta se zadnje dni potikala po škofjeloškem okraju, beračila po vaseh in se odpravila naposled proti Selcam. Oba so aretirali in ju odgnali v Ljubljano, Preiskava pa bo morala šele dokazati, ali sta mladeniča, ki sta videti še dosti dostojna, res zapletena v vlom.

Živa na grmadi

Kamnik, 30. maja. — Cecilija Vrtačičeva, 30-letna žena posestnika na Bakovniku pri Kamniku, je zadnje čase kazala znake slaboumnosti. Domači so stalno pazili na njo. Ko je bila zadnjič nekaj trenutkov sama, je šla k skladovnici butar, ki jih je 50 zloženih ob steni gospodarskega poslopja, jih zložila 12 po tleh in zažgala ter se vlegla na grmado.

Domači so zagledali dim in jo takoj potegnili z grmade, dobila pa je pri tem tako hude opekline, da je v bolnišnici umrla.

Opekline je dobila tudi njena sestra, ko jo je reševala iz ognja, vendar pa njene poškodbe niso smrtno nevarne.

Ukradeni denar so požrli konji
Zavrtnik, 29. maja. — Pri Planinskih v Zavrtniku pri

Šmartnem so denar hranili v predalu skrinje, ključ pa je bil spravljen na posebnem prostoru v zidni omarici. Le domači so vedeli za skrivališče, vendar pa jim je denar izginil. Osumili so domačega hlapca Franceta, ki je služil dotlej že pol leta pri hiši. Ko so videli, da si je hlapec nakupil nekaj reči, so ga trdo prišli in zahtevali, naj vrne denar. France po se je branil na vso moč.

Zato so stopili na orožniško postajo in so prijavili vlom. Po Francetu je prišla orožniška patrulja in ga odvedla na orožniško postajo, a fant se ni dal omeščati.

Orožniki pa se niso dali kar tako zlahka odpraviti. Pokrenili so poizvedbe in prejeli tudi njegov kazenski list, na katerem je zabeleženo, da je imel France že večkrat posla s sodiščem, zaradi tuje lastnine.

Ko so mu potisnili pod nos kazenski list, je France priznal vlom. Orožniška patrulja ga je odvedla v Zavrtnik, kjer je izpovedal, da je nekoč opazil, kje hranijo Planinski konji ključ od skrinje za denar. Ob neki priliki, ko ni bilo nobenega drugega doma, je odklenil skrinjo in stlačil v žep nekaj stotakov.

Malenkost je porabil takoj, ostane pa je skril v bojzani, da ga ne bi zalotili, v seno in ga hotel ob priliki spraviti v svet. Planinski konji so zahtevali, naj pokaže mesto, kamor je skril bankovce. France je res šel s spremljevalci v senik. Brskali so na vso moč, a zaman. Medtem ko je bil France v preiskavi, so krmili konje drugi in ob neki priliki so pokrmili konjem s senom vred tudi skrite bankovce. Franceta so odvedli v zapor.

80-letni mož se je obesil

Št. Vid pri Stični, 29. maja. — V Osredkih, majhni vasi šentviške občine, je zadel pridno kmečko družino Severjevo hud udarec. Stari oče, 80-letni Janez, se je obesil. Prvi je opazil nesrečo vnuk France.

Prišel je na vrt in zagledal starega očeta Janeza viseti na hruški. Začel je klicati na pomoč. Prav tedaj je pripeljal mimo posestnik Miklavčič iz Trebeljevega. Začuvši klice na pomoč je stekel na Severjev vrt. V tem so prišli tudi domači.

Nesrečnega moža so sneli s hruške. Poskušali so ga obuditi k življenju a je bilo že prepozno. Ljudje sodijo, da si je končal stari mož življenje zaradi skrbi.

Z nekim vaščanom je prišlo do spora in nato je sledila prijava na višensko sodišče. Teh potov okrog sodišča se je tako bal, da

je vedno tožil, kaj bo zdaj, ko bo moral pred sodnike. Svoje dejanje je gotovo storil v zmedenosti.

Obup mladega elektrotehnika

Kranj, 23. maja. — Na železniški progi med Žabnico in Kranjem se je dopoldne ob 10:20 vrigel 25-letni brezposelni abiturient elektrotehniškega oddelka srednje tehnične šole Ivan Bakovnik iz Kranja pod kolesa lokomotive brzovlaka št. 8, ki ta čas vozi od Ljubljane proti Jesenicam. Tragična smrt simpatičnega a že dalj časa živčno bolnega mladeniča je vzbudila globoko sočutje pri vseh, ki so ga poznali.

Strojevodja lokomotive je v bližini kilometra 540 opazil, kako je v razdalji kakšnih 20 m pred njim neznan človek legel čez tračnice, in je na vso moč zavril vlak. Nesreče pa vendar ni mogel preprečiti, saj je vlak na ravni progi hitel z brzino 80 kilometrov. Ko se je nazadnje le ustavil in je spremno osebje izstopilo, so na tirih našli razpolovljeno, strašno razmesarjeno truplo.

Z listka, ki je ležal kraj njegovega, so razbrali Bakovnikovo ime. Po ugotovitvi dejanskega stanja je vlak z 8 minutami zamude nadaljeval vožnjo do Kranja, kjer je strojevodja obvestil o žalostnem dogodu načelnika postaje Toporiša, ta pa je brž telefonično poklical policijo.

Iz Kranja je takoj pohitel na kraj nesreče reševalni voz, s katerim so se odpeljali tudi vodja policijske stražnice Jagodič, arhivski uradnik Gorjanc ter kranjski zdravnik dr. Fajdiga in pokojnikova sestra, ki se je slučajno mudila pri njem, da je takoj med prvimi izvedela o nesrečni bratovi smrti.

Ko je policijska komisija prispela na kraj nesreče, je sestra v trupu prepoznala svojega brata, ki je komaj lani absolvirala tehnično srednjo šolo in si je ves čas zaman prizadeval, dokopati se do kakršnegakoli posla.

Pogled na truplo je bil strahovit. Kolo je nesrečnega fanta prerezalo prav ob prsnem košu. Zgornji del trupa z glavo je obležal med tračnicami, ostalo polovico telesa je vrglo na levo kraj tira, drobovje pa še tri metre dalje ob nasip.

Glava je bila povsem nepoškodovana, le kri je od silnega pritiska navrela na ustne.

Preden je legel na tračnice, je Bakovnik čevlje sezul. V obleki so našli še zdrobljeno srebrno uro in zrcalo in pa rumeno železniško legitimacijo za režijske vožnje — pokojnik je bil sin upokojenega železniškega uslužbenca.

Še zjutraj je Ivan Bakovnik kakor po navadi s svojimi prijatelji trkoval doma, a ko se je poslo-

vil, je rekel, da gre k zdravniku dr. Herfortu. Malo prej mu je zdravnik dr. Novoselski izstavil listek za sprejem na živčni oddelek splošne bolnišnice v Ljubljani, kjer se je že nedavno nekaj časa mudil na zdravljenju. Vse torej kaže, da ga je v smrt pognala živčna razrvanost, ki mu jo je še skrb za osamosvojitve stopnjevala do brezumnja.

Vlak ji je odrezal obe nogi

Poljčane, 1. junija. — Danes dopoldne ob pol 10. se je pripetila na lokalni progi Slovenska Bistrica-mesto huda nesreča. Lokalni vlak je vozil proti mestu, nasproti pa je prihajal kmečki voz, na katerem je sedela 60-letna posestnica Neža Jeričeva. Ob bližajočem se vlaku se je konj splasil. Jeričeva je omahnila z voza, ki ga je konj naglo potegnil. Nesrečno naključje je hotelo, da je revica priletela naravnost na tračnice pod vlak, ki ji je odrezal obe nogi. Jeričeva so prepeljali v mariborsko splošno bolnišnico, kjer je takoj po prevozu podlegla poškodbam.

POMEN DEMOKRACIJE

V naslednjem je v prevodu priobčen članek "What the American System of Liberty Means to Me," ki ga je za Foreign Language Information Service napisal Herbert Hoover, bivši predsednik Zedinjenih držav.

Morda nisem neskromen, ako trdim, da imam nekaj izkušnje v ameriškem življenju. Živel sem to življenje v vseh oblikah. Videl sem ga v prispodobah z drugimi deželami. Živel sem svoja mlada leta najprej na neki farmi v Iowi. Kasneje sem živel pod varstvom vaškega zdravnika v Oregonu. Živel sem med onimi, ki so svoj obstoj odplačevali s trdim delom. Pri- ložnosti Amerike so mi odprle javne šole. Pa omogočile so mi, da sem se z lastnim zasluzkom mogel strokovno izsolati na ameriški univerzi. Začel sem delati s svojimi rokami za vsakdanji kruh. Izkusil sem obup uspešnega iskanja dela. Sedaj znam, da smo imeli tedaj neko gospodarsko krizo, ki je začel-

jala ali pa ponehala. Tedaj mi ni nihče nič rekel o tem. Tako nisem imel dodatne brige premišljevat, kaj bo vlada storila glede krize.

Živel sem sredi delavskih problemov, toliko kot delavec, kolikor z ljudmi, ki iščejo zaposlilke. Živel sem v upravi industrije z njenimi problemi proizvodnje in uspevanja ljudi.

Pred vojno me je moj poklic povedel v mnoge inozemske dežele pod mnogimi vrstami vladovanja, toliko svobodnih ljudi, kolikor tiranstev. Videl sem bedo Azije, nepremičnost razrednih razlik v Evropi. Nisem bil turist. Združen sem bil z njihovim delavnim življenjem in z njihovimi problemi. Moral sem delati z njihovimi socialnimi sistemi in njihovimi vladami. In vsepovsod je Amerika za priproste ljudi bila up sveta.

Vsakoletni povratek domov je bil zame ponovni dokaz slave Amerike. Vsakokrat me je osveževal pogled na njeno manj bedno siromaštvo, na njeno večjo prijaznost in na njem večji razseg priložnosti za priproste človeka. Pa bila je še več kot to. Bila je dežela samo-spoštovanja, ki prihaja le iz svobode duha.

Za Ameriko udeležil sem se velike vojne. Videl sem neverjetno dosti trpljenja in revolucije. Videl sem svobodo umreti in tiranstvo vzrasti. In izvedel sem o njegovih neskončnih ne-zgodah.

Ponovno so me rojaki postavili na mesta, kjer sem se moral ukvarjati z viharji socialnega in gospodarskega razsula, ki so divjali po svetu. Imel sem vsako čast, ki si jo kdo more želeti in videl sem najstrašnejše trpljenje, ki ga ljudje morejo ustvarjati.

Take izkušnje z vsemi temi mogočnimi silami, ki vplivajo na usodo človeštva, napravljajo človeka ponižnega v njegovem želeti in videl sem najstrašnejše trpljenje, ki ga ljudje morejo ustvarjati.

Verujem v ameriški sistem svobode. V srcu našega ameriškega sistema sta zakoreninjena dva velika ideala. Eden je ta, da naša svoboda je nekaj več kot seznam političnih pravic. Je stvar duha. Oslanja se na misli, da je božja iskra v vsakem človeškem bitju, ki ga

ob svobodi in pravičnosti vzdigne do duševnih višin človeškega bratstva. Te so umne in duševne svobode verovati karkoli, imeti mnenja, govoriti brez strahu, izzivati krivice in zatiranje, pa naj bo tudi vlada sama. Njene podlage so v resnici, pravičnosti, usmiljenju, strpnosti in v spoštovanju do dostojanstva po-edinega moškega in ženske. Ta svoboda drži, da te umne in duševne kakovosti ne morejo preživeti, ako ni tudi gospodarske prostosti. In dopustite mi, da naglašam, da treba zatreti gospodarsko tiranstvo in izrabljanje, kajti razdirajo svobodo samo. In to me dovaja do drugega velikega ideala Amerike, ki je edin na vsem svetu.

To je ideal, da mora biti priložnost v življenju in enaka priložnost za vsakega fanta in dekle, za vsakega moškega in žensko. Proglašam, da imajo možnost podvigniti se do vsakega položaja, za katerega jih njih značaj in zmoglost utegne upravičevati. Ta ideal bo omejen ali končan, ako bo ta narod prisiljen korakati v vrstah karesibodi oblike kolektivizma, pa naj bo nacizem, fašizem, komunizem ali socializem.

Približno vsak odlični napredek, ki je pospešil blagostanje človeštva v zadnjem stoletju, se je rodil v deželah svobodnih ljudi. Parni stroj, elektrika, avtomobili, telefon, zrakoplovi, radio, prosto šolstvo, veliki napredki v biologiji, so le del tega. Lahko bi vključil številni stroj, ali način, kakor ga New Deal sedaj rabi, vzbujajo dvom, da-li je ta iznajdba prispela k blagostanju človeštva.

STOP Scratching

RELIEVE ITCHING SKIN Quickly. Even the most stubborn itching of eczema, blotches, pimples, athlete's foot, insect bites and other externally caused skin eruptions quickly yields to pure, cooling, antipruritic, Liquid D.D.D. Prescription. Clean, pleasant and soothing—Dries Fast. Its gentle oils soothe the irritation. Stops the usual intense itching in a hurry. A 35¢ trial bottle, at all drug stores, proves it—on your money back. Ask for D.D.D. PRESCRIPTION.

ECONOMICAL EFFICIENT

Use only one level teaspoonful to a cup of sifted flour for most recipes.

KC BAKING POWDER

Same price today as 48 years ago

25 ounces for 25¢

Manufactured by baking powder specialists who make nothing but baking powder—under supervision of expert chemists of national reputation.

MILLIONS OF POUNDS HAVE BEEN USED BY OUR GOVERNMENT

NOVICA...

ki jo izveste bo gotovo zanimala tudi druge. Sporočite jo nam pismeno ali pa pokličite Henderson 5311 — Henderson 5312.

Lahko jo sporočite našim zastopnikom ---

JOHN RENKO
955 East 76th Street

JOHN STEBLAJ
1145 East 169 Street KEnmore 4680W

JOHN PETERKA
1121 East 68 Street ENdicott 0653

Kampanja za "Cankarjev glasnik"
sedaj v teku...

CANKARJEV GLASNIK

mesečnik za leposlovje in pouk
ima sedaj kampanjo za nove naročnike!

AKO ŠE NISTE NAROČNIK TE VAŽNE
REVIJE POSTANITE ŠE DANES!

NAROČNINA JE:
za celo leto \$3 — za pol leta \$1.50 — za
4 mesece \$1

Kdor tekom kampanje pošlje en dolar direktno
na urad Cankarjevega glasnika mu bo naročnina
kreditirana za pet mesecev.

CANKARJEV GLASNIK

6411 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

Lično delo

Za društvene prireditve, družabne sestanke, poroke in enake slučaje, naročite tiskovine v domači tiskarni, kjer je delo izvršeno lično po vašem okusu. Cene vedno najnižje.

Enakopravnost

6231 St. Clair Ave., Henderson 5311 - 5312

Ravnokar je izšla...

velepomembna knjiga

HISTORY"

"THE SLOVENES: A SOCIAL

spisal Dragotin Lončar

prestavil v angleščino Anthony J. Klančar

Ta knjiga bi morala biti v vsaki hiši kjer je tu rojena mladina, da se mladina seznani z zgodovino slovencev.

Knjiga je vezana
stane \$1

Dobi se v uradu Enakopravnosti,

6231 St. Clair Avenue

ROŽNI VENEC

ROMAN
Prevod iz angleščine

8

"Lepo," je vzkliknila. "Vesela sem, da sem tudi jaz med njimi! Prvič v življenju mi je bil London domala neznosno. Zdel se mi je tako dolgočasen, in vročina je kar dušila."

Koleselj je zavozil mimo slikovite z bršljanom porasle vaskerke cerkvice in zavil nato v park. Zadel bi bil skoro ob podboj vrtnih vrat. Myra se je prešerno zasmejala, ko jo je Jana nejevoljno pogledala, in rekla, ko sta se vozili dalje po jelšovem dreveredu: "Zadnjič mi je tudi mama brala levite zaradi mojega divjega vozarjenja, kakor je rekla. Sicer se pa zadnje čase čisto dobro razumeva. Ko bom imela svojih sedemdeset let in ona osem in devetdeset, me bo začela imeti rada, mislim. Tako, privzili sva. Oglej si kuharja Lawsona malo natančneje. Zares imeniten človek. Poje prav dobro in igra na harmoniko, poučuje v nedeljski šoli in govori pri shodih Modrega križa. Škoda, da ni tudi dober kuhar. Škoda zato, ker bi ga res prav nerada odpustila, ko ima toliko drugih dobrih lastnosti. Možno krega, češ da dajem ljudem potuho, da delajo, kar se jim zljubi, namesto da bi delali, za kar so najeti. Ne oporekam, da ima prav, toda rada bi videla vso mojo služinčad srečno."

Stopili sta z vozička in Jana je z zanimanjem opazovala služjima pomagala. Po videzu ni kazal nič kuharskega, in si tudi ni mogla predstavljati, da bi znal igrati na harmoniko ali voditi zborovanje Modrega križa.

"Saj ni bil Lawson," je rekla Myra, ko je šla s prijateljico v hišo. "Čisto sem pozabila, da sem ga poslala v župnišče po cerkveno pesmarico. Na to stran, Jana! Dala sem ti sobo z magnolijami, ker vem, kako rada imaš razgled na jezero. Pridi brž dol na čaj, preoblečeš se lahko pozneje."

"Samo, da si umijem roke in se otresem najhujšega prahu, pa pridem takoj," je rekla Jana.

Deset minut nato se je pojavila sredi vesele družbe, kjer jo je staro in mlado prisrčno pozdravilo. Garth Dalmain ji je pritekel nasproti. Njegovo oko je iskalo njenega, in prijazen pogled, ki mu je zasijal nasproti, ga je radostno prešinil. Grenko jo je bil pogrešal, in zdelo se

je tudi njemu, da noče dan njunega svidenja nikoli napočiti. Kar neverjetno, kako more odsojnost ene same osebe tako globoko vplivati na človeka. Ali naj so bili ti dnevi še tako nezno dolgi, prešli vendar niso brez koristi. Kakor je pogrešal on njo, je pogrešala tudi ona njega, si je mislil. In tako sta v teh samotnih urah ločitve dozorela oba do spoznanja, da ne moreta poslej nikoli več srečno živeti drug brez drugega.

In tudi odlašal ne bo več, da ji vse, kar zanjo čuti, odkrito razodene.

Te misli so Garthu kakor blisnile skozi glavo, ko se je okrenil proti Jani in jo po angleški šegi pozdravil z besedami: "How do you do?" (Kako vam gre?) — prav za prav kaj brezpomembno vprašanje, na katerega je redkokdaj kdo odgovoril. Toda iz Garthovih ust ni zvenelo za Jano v tem hipu prav nič brezpomembno, in odgovorila je nanj čisto odkrito. Čutila je, da mu mora natanko povedati, kako ji je šlo, hotela je primerjati njegove in svoje doživljaje v teh treh neskončno dolgih dneh, in ga prositi, da bi nadaljevala tovarništvo prav od tam, kjer sta ga v Overdenu prekinila. Zato mu je krepko stisnila desnico in odgovorila: "Hvala, gre mi dobro, Dal. Vsaj zdaj, odkar sem tu."

Garth se je zleknil v travo poleg nje in jo tiho vprašal, ne da bi jo pogledal: "Ali ni bilo v Londonu kaj v redu?"

"Dosti prahu in huda vročina, drugače ne da bi vedela," je odgovorila Jana odkrito. "Toda z menoj ni bilo nekaj v redu, in sramovali se me boste, Dal, če vam priznam, kaj je bilo."

Garth ni pogledal kvišku, ampak je vneto trgal travnate bilke in se igral z njimi. Pogovor se jima je zasukal kaj ugodno — le škoda, da nista sama! Ali

Soba v najem

V najem se odda soba za fanta ali dekle. Naslov dobite v uradu tega lista ali pokličite Henderson 5311.

Poznani John Glach, kovač, vam nabrusi in popravi kosilne stroje. — Vse delo garantirano. Pride iskat in pripelje nazaj. 13408 ST. CLAIR AVE. Glenville 3963

pa bo morda Jana kar tu pred vso zbrano družbo priznala, da sta drug drugega pogrešala?

"Ali so to jetrca?" se je začelo iznenada glasno vprašanje Mrs. Parker Bangsove.

"Ne, skladanci," je zavpil Billy in priskočil, da bi ji postregel z njimi, pri tem se pa spotaknil ob Dalmainove noge in skoro padel.

Jana je strmela zazabljeno na Mrs. Parker in njene skladance, se sklonila potem h Garthu in rekla:

"Bilo je dolg čas, grozna dolg čas. Neki moj znanec trdi sicer, da se utegnejo dolgočasiti samo dolgočasni ljudje. Ko sem pa prejel v vlaku mozgala, odkod naj bi se bil vzel moj dolg čas, sem dognala, da je bil glavni krivec neki moj znanec. Ali poslušate, Dal?"

Garth je dvignil glavo in pogledal Jano. V hipu se je zavedel, da bi to, kar ga je tako silno prevzemalo, utegnito živeti samo v njem. Iz njenih mirnih sivih oči je govorilo namreč samo prijateljstvo, brez sledu vsakega drugega občutka. Ali se je zmotil in Jana njega ni pogrešala?

"Vi ste tega krivi, Dal," je rekla.

"Kako to?" je vprašal Garth radovedno, in četudi je temno zardel po vsem orjavelem licu, ni bilo v njegovem glasu sledu razburjenja.

"Ker ste me zadnje dni v Overdenu zavedli, da sem preveč muzicirala in sem potem v Londonu tega užitka tako pogrešala, da me je bilo kar strah. Čisto sem zgubila ravnotežje."

Kmalu potem se je družba začela razhajati in na trati sta o-

Harmonike naprodaj

Prodajo se harmonike, nemškega izdelka, so zelo malo rabljene, ter so še kot nove. So 3 vrstne in 4 kratno uglasene. — Prodajo se po ceni. — Zglasite se na 1507 E. 174 St. od St. Clair Ave.

A. MALNAR

1001 East 74th Street
Endicott 4371

CEMENT WORK

Frigidaire ledenice

37-38 MODELI

po zelo znižanih cenah

Norwood Appliance & Furniture

6104 St. Clair Avenue
819 E. 185th St.

stala samo Garth in Jana. Tedaj je rekla Jana preprosto: "Dal, ali vas smem nekaj vprašati, ne da bi me imeli za predrzno? Ali je dogovorjeno?"

"Vprašati me smete, kar hočete," je rekel Garth. "Samo da morate razločneje povedati, kaj mislite, da bi bilo dogovorjeno?"

"Ali ste se zaročili z gospodično Pavlino Lister?"

"Ne," je odgovoril Garth. "Kaj neki vas je spravilo na takšno misel?"

"Rekli ste mi zadnji dan v Overdenu — tri dni je od tega, pa mi je, kakor bi minili že dolgi tedni — rekli ste, naj vas smatramo za resnega."

"Meni je — ne kakor bi minili medtem tedni, temveč dolga leta," je odvrnil Garth, "in iz vsega srca tudi želim, da me jemljete resno, gospodična Janina. Vendar za roko gospodične Lister nisem prosil, in mnogo mi je na tem, da bi se o zadevi še enkrat nemoteno pogovoril z vami. Zato vas prosim, da bi se sešla nocoj po večerji na ploščadi. Izplača se opazovati z nje od mesečine oblitje jezera. Sinoči sem celo uro užival ta razgled in sklenil, da vas poprosim tu za zmenek."

"Rada ugodim, kar želite," je odvrnila Jana. "Le to pričakujem, da mi boste brez pridržka povedali vse, kar vam leži na srcu, in obljubiti mi morate, da vam smem pomagati, kolikor morem."

Z vso svojo osebnostjo je izražala toliko odličnosti in prid-

"Vse vam bom povedal," je odvrnil Garth tiho, "in svetovali mi boste in pomagali, kolikor bo v vaših močeh."

Razodetje

Ves svet ne bi mogel zabraniti, da bi se večerje v Shenstonu ne zavleklo in ne požrle dosti dragocenega časa; tudi ni bilo lahko, da bi se dva najbolj priljubljena gosta izmuznila neopazno iz dvorane. In tako je udarila ura na vaškem zvoniku že davno deset, ko sta stopila Garth in Jana skupaj na teraso.

Bila sta sama, prav za prav prvič po teh obema tako dolgih dneh.

Molče sta stopala nekaj časa drug ob drugem. Mesečina je srebnila vse stvari, tako da so bili razločno vidni pušpanovi okviri staromodnih gred, krivuljaste steze po vrtu in vršina bližnjega jezera.

Garth je razprostrl pregrinjalo, ki ga je bil prinesel s seboj, čez zidani prsobran, in Jana je sedla nanj. On pa je prekrizal roke in stal pred njo. Jana je okrenila glavo proti jeztru, misleč, da opazuje lepi prizor tudi Garth; a on je imel oko le za njo.

Jana je nosila isto mehko, črno obleko z dolgo vlečko, ki jo je bila oblekla za koncert v Overdenu; le namesto biserne ogrlice jo je krasil na prsih sopek vrtnic.

Z vso svojo osebnostjo je izražala toliko odličnosti in prid-

žane moči, da je srce moža, ki jo je molče opazoval, prevzelo globlje ko kdaj prej, in ni mogel zabraniti, da bi mu vroča ljubezen in spoštovanje, ki ga je čutil do nje, ne zasijala iz oči. Toda čemu tudi naj se še dalje taji, zdaj ko je končno napočila ura, da sme svobodno in odkrito povedati, kar mu leži na srcu?

Čez nekaj časa je vprašala Jana, kaj ji ima torej povedati o Pavlini Lister, in se je obrnila proti njemu.

Njune oči so se srečale, ko je pogledala kvišku proti njemu, in kar mu je brala iz oči, jo je tako prevzelo, da je napol vstala s svojega sedeža ter vzkliknila: "O Dal... nikar... nikar!"

(Dal je prihodnjič)

ZRTVE ZA OBRAMBO

Člani rumunske vlade so te dni darovali vsak po eno mesečno plačo v korist rumunskega obrambnega fonda.

SVET ČEZ STO LET

Holandski, angleški in ameriški tehniki so si zastavili vprašanje, kakšen bo obraz sveta danes čez sto let.

Odgovorili so, da se svet v sto letih ne bo posebno spremenil in da spremembe, kolikor jih bo, ne bodo večje od sprememb, ki jih je svet doživel med leti 1880 in 1939. To pa zagotavlja, ker bo svet v naslednjih sto letih navezan na iste vire energije kakor je danes.

Petrolej bo po vsej priliki izčrpan že v petdesetih letih. V tem času pa bo predelovanje premoga doseglo takšno stopnjo, da bodo nova odkritja popolnoma nadomestila petrolej. Premogovni rudniki na svetu ne bodo izčrpani še najmanj tisoč let. Reke pa bodo čez sto let dajale mnogo več električne energije, ker bodo njih sile boljše izrabljene kakor so danes.

NAZNANILO

Dolgo vrsto let izkušen in dobro znan med Slovenci in brati Hrvati

slovenski čevljar **JOHN GABRENJA**

naznanja cenjenemu občinstvu, da je odprl čevlarsko obrt na

1102 E. 63rd St., in Glass Ave.

v znanih Spech Bros. prostorih.

Priporočam se cenjenemu občinstvu, da me ob priliki poseti, kadar kaj enakega potrebujejo, kar spada pod mojo obrt.

"MY CARLTON STAINLESS STEEL WARE IS THE BRIGHTEST SPOT IN MY KITCHEN...AND IT STAYS BRIGHT"

Get acquainted with this new wonder metal that cooks better, permanently retains its gleaming lustre, won't stain, rust or darken, cleans easier, lasts longer and safeguards health. Try it in your own kitchen—it's the best demonstration you can make of the economy and value of this beautiful cooking ware.

SEE IT TODAY AT

SUPERIOR HOME SUPPLY

6401-03 SUPERIOR AVENUE.

Knjige:-

Da preženemo dolgčas se največkrat za- tečemo k čitanju knjig. Naslednje knjige imamo še v zalogi:

LUCIFER — TARZAN, SIN OPICE — TARZAN IN SVET

Te knjige razprodajamo dokler so v zalogi, po 10c vsako. Pošljamo tudi po pošti. Za pošt-nino je pridejati 10c za vsako knjigo. Pošljete lahko znamke za naročilo.

Poslužite se te izredne prilike in pišite po knjige dokler še v zalogi.

ENAKOPRAVNOST

6231 St. Clair Avenue.—Cleveland, Ohio

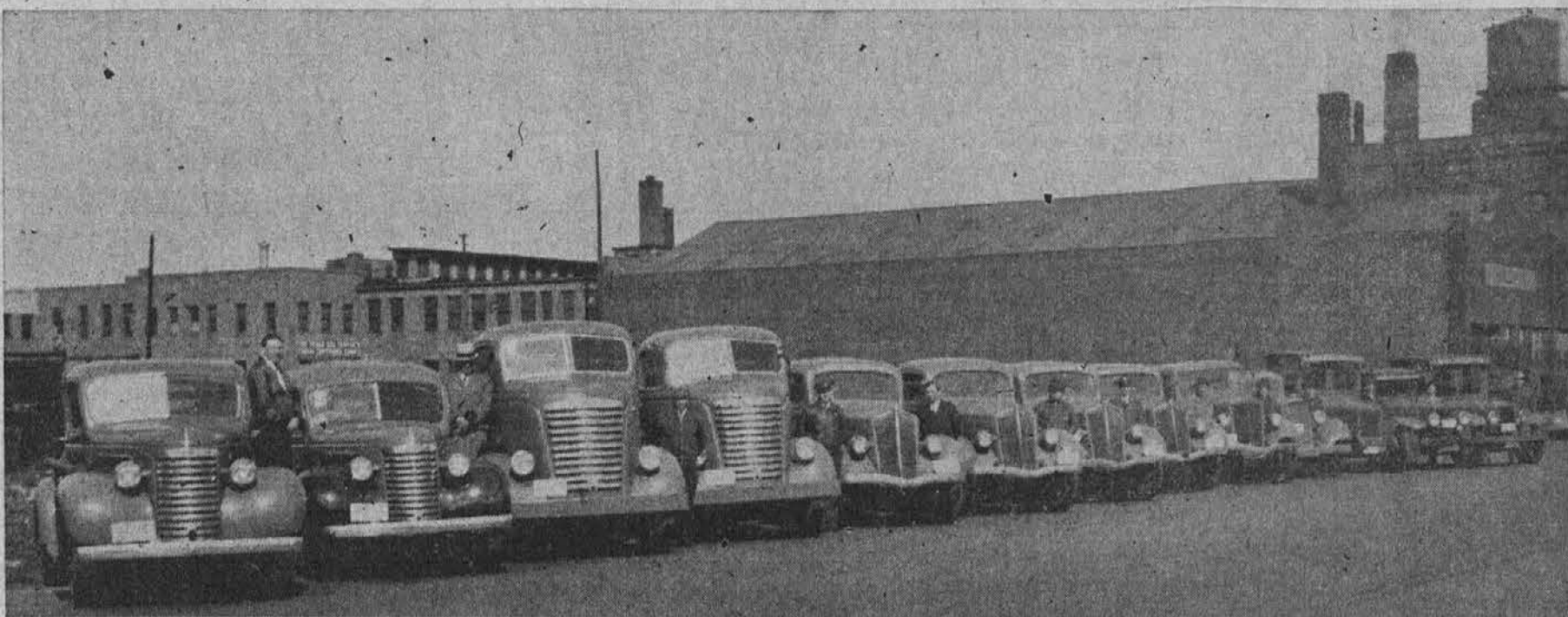
(3) TA KUPON

z ostalimi za tekoči teden, z 49 centi, opravičijo osebo do dveh malih krožnikov za sadje in ene skleda. Zamenjate lahko te kupone v našem uradu. Nobenih naročil ne sprejemamo po pošti.

IME _____

Naslov _____

Mesto _____

Kadar imate svatbo, krstijo, piknike ali najsibo že kakoršno veselico ali prireditve, se Vam toplo priporočamo s našim vsakovrstnimi mehкими pijačami, ker Vam jamčimo, da boste dobili najboljše in najčistejše kar je sploh mogoče dobiti.

Imamo tudi več vrst pive, Ale in Half & Half. Uljudno vas prosimo, da pokličite Henderson 4629, in bomo pripeljali najsibo na dom, v dvorano, na pikniški prostor, ali kamor želite.

DOUBLE EAGLE BOTTLING CO.

6511-6519 St. Clair Avenue